

МАША СЕНИЧИЋ

Уредништво Летописа: Чини се да са развојем интјернетта и његовим ширењем постоје уочљиво да се књижевност полако сели на сајбер просторе. Када је у интјернету проза, та селидба је довела је до настанка нових жанрова (твиттер проза), нових начина писања (интерактивна проза) и читања (хипертекст), као и до нових комбинација читања и писања (фан-проза). Да ли ће у том прелазу/селидби у нове, виртуелне просторе поезија остати иста, или ће се, и у ком смеру, променити?

Маша Сеничић: Најважније особине виртуелног простора јесу његови несагледиви домети и изванредна могућност хиперлинкованог повезивања садржаја, те истовременост значења и многоструктурност облика текста. Начин на који интернет поставља питања о времену и идентитету мора бити узбудљив песницима, будући да је њихова дужност да се чуде и сумњају. Уколико се то пак не деси, поезија ће остати иста, а иста је исцрпљујуће.

Могли бисмо рећи да је модерна проза – потрага за немогућом прозом. Сличан пут је имала и модерна поезија. Она је настојала да употреби песнички материјал који до тада није постојао или кога поезија претходних времена није могла да савлада и потчини себи. Да ли савремена поезија има шансе да песнички савлада грађу коју јој пружа савремени свет (производе културне индустрије, доминацију финансијског сектора и Силицијумске долине, постхуманизам и постдемократију), или ће се сконцентрисати на оно о чему она је ишла?

Као првокласни становник такозваног савременог света, нисам сасвим сигурна да знам шта је оно што траје; тај ме глагол

испрва асоцијативно упућује на млеко чије паковање нуди прецизну информацију о датуму и минуту до ког је препоручљиво конзумирати га. С тим у вези, верујем како се потенцијал неке нове поетике крије у ономе што долази *након ирајања*. Поезија изнад свега покушава да савлада ритам поменутог света, а тек онда доводи у питање његове пажљиво осмишљене амбалаже, условљене иконографијом датог тренутка.

Пишући свој ђолемички итекст о иесничкој линији од Поа до Валерија, Т. С. Елиот је иредсказао да линија иоезије коју одликује радикална иоеиичка самосвесит, оличена у чиситиој/аисолуитиој иоезији, након Валерија „више не може да буде од какве корисити будућим иесницима”. У сличном кључу мођуће је иоситавити ииитиане о корисити од елиотитовске линије у иоезији. Да ли иоеиичка самосвесит и итрадиција у елиотитовском смислу ие речи, јесу, још увек, од корисити иосит-иоситмодерним иесницима?

Свака традиција, па и песничка, од користи је искључиво онама који је узимају са резервом.

Један од лајитмоитива размишљања о иоезији јесите смањивање броја читиалаца, или бар читиалаца иитамитаних збирки иоезије. Шита је разлођ овом итренду и да ли он и на који начин иовраитио делује на ситварање иоезије?

Чини ми се да трендови слабо повратно делују на стварање поезије. С друге стране, смањивање броја читалаца прогласила бих радије ситуацијом или појавом, а оне могу повратно утицати на ауторе уколико је оваква статистика истинита. О пребројавању, међутим, не знам ништа.

Једна од најјачих мейафора књижевностити је одломак из Књиђе о Јову у којој Јов каже: „О кад би се најитисале ријечи моје! кад би се ситавиле у књиђу! Писаљком гвозденом и оловом на камену за вјечни ситомен кад би се урезале!” Да ли савремени иесник још увек итежи да иситисује речи урезане у камен, или се мири са судбином да је оно иитио заитисује ближе иисању гтранчицом ио иеску?

Урезивање у камен је сасвим споредна преокупација, отужно утемељена у вечности, а сигурна сам да се као таквом њоме бави велики број људи, па и песника, који такође могу бити људи.